

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: วันอาทิตย์/วรรณกรรม

วันที่: อาทิตย์ 9 มิถุนายน 2556

ปีที่: 26

ฉบับที่: 9026

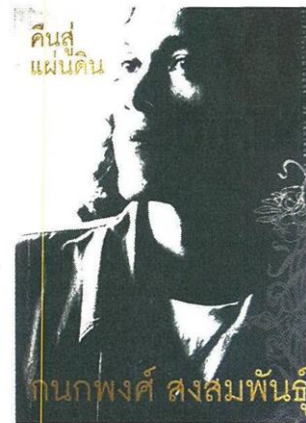
Col.Inch: 277.23 Ad Value: 415,845

หน้า: 1(บนซ้าย), 12, 11

PRValue (x3): 1,247,535

คลิป: ลีลี

หัวข้อข่าว: เยือนบ้านนักเขียน ห้องเรียนลีลีศิลปะ แรงบันดาลใจจาก 'กนกพงศ์' สู่นักอ่านรุ่นใหม่

เยือนบ้านนักเขียน ห้องเรียนลีลีศิลปะ: แรงบันดาลใจจาก 'กนกพงศ์' สู่นักอ่านรุ่นใหม่

Wางานการประพันธ์ของนักเขียนแต่ละเล่ม แต่ละเรื่อง หากมีคนสนใจใฝ่หามาอ่านและเรียนรู้ นั่นคือความภาคภูมิใจในของนักเขียนเจ้าของผลงาน ย่อมเป็นการนำไปสู่ผู้อ่านรุ่นต่อไป ให้รู้ว่า นักเขียนทำงานกันอยู่ และใช้ชีวิตอย่างไร การได้ศึกษาค้นหาความรู้ การเรียนรู้ ทำให้คนรุ่นหลังเกิดมีแรงบันดาลใจเพื่อจะสร้างสรรค์ผลงานที่ดีให้แก่ตนเองและมีคุณภาพเหมือนนักเขียนรุ่นก่อนเท่าใดก็ได้กระทำกันมาอย่างเคร่งครัด ขณะผลงานของนักเขียนที่ยังมีให้เห็น

จนทุกวันนี้ แต่ผู้เขียนเจ้าของผลงานนั้นได้ไปอยู่ ณ แผ่นดินที่ไกลแสนไกลแล้ว เป็นสิ่งยืนยันและภารกิจที่ว่า ผลงานเหล่านั้นย่อมไม่ธรรมดาแน่นอน **กนกพงศ์ สงสมพันธุ์** นักเขียนหนุ่มอีกคนหนึ่ง ที่จากไปก่อนวัยอันควร (เกิด 9ก.พ. 2508 เสียชีวิตเมื่อ 13 ก.พ. 2549 รวมอายุ 40 ปี) ด้วยโรคภัยคุกคามร่างกาย เขาจากไปท่ามกลางความอาลัยของครอบครัว พี่น้อง เพื่อนพ้อง และกัลยาณมิตร จากวันนั้นถึงวันนี้ก็ร่วม 7 ปีแล้ว ทุกๆ ปีทั้งครอบครัว เพื่อนๆ น้องๆ รวมทั้ง

นักอ่านที่ชื่นชอบผลงานของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ จะรวมตัวกันจัดกิจกรรมเพื่อรำลึกถึงนักเขียนหนุ่มตลอดกาลคนนี้ทุกปี นอกจากการร่วมกันรำลึกถึงเขาแล้ว ยังเป็นการเปิดพื้นที่ให้เด็กๆ นักเรียน นักศึกษา ครูบาอาจารย์ และผู้สนใจทั่วไปในย่านนั้น หรือผู้สนใจทั่วไปได้เข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน การเขียน ที่คณะจัดงานเตรียมไว้ ปีนี้ก็เช่นเดียวกัน ที่คณะกรรมการ **กองทุนกนกพงศ์ สงสมพันธุ์** จัดงานรำลึกถึงนักเขียนหนุ่มที่บ้านเกิด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง (ตามรายละเอียดที่แนบมา)

รหัสข่าว: C-130609011095 (9 มิ.ย. 56/08:09)

หน้า: 1/4

iQNewsAlert

บริษัท อินโฟเวสต์ จำกัด 888/178 อาคารมหาพามุข ซีน 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล: help@iqnewsalert.net

ไพฑูรย์ ธีญา (ผศ. ธีญา สังข์พันธานนท์) อ.ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันตก ม.มหาสารคาม ซีโรตรุ่นที่ หนึ่งในคณะกรรมการกองได้บอกเล่าเรื่องราวของนักเขียนหนุ่มคนนี้ ผ่านการปาฐกถา แรงบันดาลใจจากกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ สุคนธ์รุ่นใหม่

“สำหรับพวกเราที่มาร่วมกันในวันนี้ เดือนกุมภาพันธ์เป็นเดือนที่มีความหมายมากกว่านั้นเพราะเป็นเดือนที่ให้กำเนิดนักเขียนคนหนึ่งซึ่งเราเรียกเขานักเขียนหนุ่มตลอดกาล นั่นคือ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ และในเดือนเดียวกันนี้วันที่ 13 ก.พ. 2549 กนกพงศ์ก็ได้จากเราไป เขากลับไปสู่แผ่นดินอื่นที่เราไม่อาจจะตามไปได้ แต่ด้วยความคิดถึง ความรำลึกความชื่นชมศรัทธาในตัวกนกพงศ์นั้นคงจะอยู่ในตัวหลายคน โดยเฉพาะคนที่มาร่วมชุมนุมกันในวันนี้

“เมื่อวันที่กนกพงศ์สิ้นใจ พวกเราซึ่งเป็นนักเขียนโดยเฉพาะนักเขียนในกลุ่มนาคกรซึ่งเป็นลูกหลานของคนที่นี้ (พี่ทูล) ก็ได้ร่วมกันรำลึก ผมได้เขียนบทกวีบทหนึ่งเพื่อเป็นการรำลึกการจากไปของกนกพงศ์ซึ่งเปรียบเสมือนน้องชายคนหนึ่ง”

นักเขียนหนุ่มจากไปเกือบเจ็ดปีแล้วแต่ชื่อของเขาที่ยังอยู่ กนกพงศ์ยังเป็นนักเขียนหนุ่มตลอดกาล ในใจของพวกเราเสมอ ยังเป็นแรงบันดาลใจให้คนรุ่นแล้วรุ่นเล่า เป็นแรงบันดาลใจสุคนธ์ใหม่ๆ เสมอ

“อันที่จริงผมเคยอ่านงานเขียนของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์มาหลายเล่ม แต่มีอยู่เล่มหนึ่งที่เขาได้เปิดเผยตัวตนและชีวิตของเขาเอาไว้ ผมอยากเริ่มต้นการพูดในวันนี้ด้วยการอ่านข้อความบางตอนในหนังสือบันทึกจากหุบเขาฝนโปรยไพร ซึ่งเป็นวรรณกรรมชิ้นเยี่ยมในเชิงอัตชีวประวัติที่กนกพงศ์ได้บันทึกชีวิตช่วงหนึ่ง แต่เราได้เห็นโลกของการทำงาน โลกของการใช้ชีวิตช่วงหนึ่งของกนกพงศ์ในฐานะที่เป็นนักเขียน เราได้เห็นอุดมการณ์ความคิดและความมุ่งมั่นในทางวรรณกรรมของเขา กนกพงศ์เขียนไว้ตอนหนึ่งว่า

นักเขียนเป็นสิ่งซึ่งโลกไม่ได้เรียกร้องต้องการ ไม่เหมือนครู หมอ เกษตรกร นายธนาคาร หรือบรรดาวิชาชีพต่างๆ อันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสังคมที่มีหน้าที่และการตอบรับชัดเจนแน่นอน ที่โลกมีความรู้สึกรู้ว่าจำเป็นจะต้องมี ทว่านักเขียนหรือบรรดาศิลปินแขนงต่างๆ กำลังสร้างงานในส่วนที่เหนือวิสัยปกติของผู้คน ทำงานเพื่อรับใช้จิตวิญญาณ สิ่งนี้เองที่ผมเห็นว่าโลกโดยปกติมองไม่เห็นหรือไม่มอง นี่คือหัตถ์ที่มีต่อสิ่งที่เราเรียกว่า นักเขียนหรืออาชีพนักเขียน ซึ่งเป็นศิลปินแขนงหนึ่ง เพราะการเขียนสร้างงานวรรณกรรมนั้นเป็นงานศิลปะที่เกิดจากแรงบันดาลใจเกิดจากความคิดจินตนาการและการเคี้ยวกรำประสบการณ์ชีวิต การเรียนรู้โลกการเรียนรู้สังคม”

ไพฑูรย์ ธีญา กล่าวเพิ่มเติมว่า

“ในน้ำเสียงของงานเขียนนี้มีความน้อยเนื้อต่ำใจอยู่บ้างในฐานะที่เขาเห็นว่าอาชีพนักเขียนนั้นเป็นอาชีพที่คนในสังคมเราไม่ได้ให้ความสำคัญอย่าง

แต่เหตุใดคนเล่ากนกพงศ์ จึงเลือกเส้นทางที่ไม่มีใครเดิน เราอาจจะเรียกได้ว่า สำหรับคนส่วนใหญ่ในสังคม คงไม่มีใครเดินย้อนกระแส หรือเดินไปยังที่รกร้างว่างเปล่าที่มันดูเลือนราง ไม่มีอนาคต ไม่มีจุดหมาย แต่กนกพงศ์ ได้เลือกทางเส้นนี้

● **ตะวันวาด :** รายงาน

แท้จริง แต่จริงๆ แล้วนักเขียนก็เป็นอาชีพที่สำคัญ กนกพงศ์ได้เขียนไว้ในหนังสืออีกเล่มหนึ่งคือหนังสือจดหมายถึงเพื่อน ซึ่งเป็นหนังสือรวมจดหมายของคุณกนกพงศ์ที่สืบทอดคุณชวฤทธิ์ รักษา ที่เป็นเพื่อนนักเขียนเป็นเจ้าของสำนักพิมพ์บ้านหนังสือ กนกพงศ์ได้เขียนถึงเพื่อนแต่ละจดหมายของกนกพงศ์ไม่ได้เป็นจดหมายส่วนตัว แต่มันแฝงทัศนคติความคิดทางวรรณกรรมของเขาไว้ด้วย แม้กนกพงศ์จะรู้ว่าอาชีพนักเขียนเป็นอาชีพที่คนไม่ค่อยให้ความสำคัญ หรือไม่ได้อยู่ในกระแสความต้องการ

ของคนในสังคมนัก ลองถามหนูๆ นักเรียนว่า โตขึ้นอยากเป็นนักเขียนไหม ก็คงไม่มีใครตอบว่าอยากเป็นนักเขียน เพราะว่ามันดูเลือนลางไรตัวตนและจับต้องไม่ได้ แต่กนกพงศ์บอกว่าถ้าเทียบกับบรรดาศิลปินในแขนงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็ จิตรกรซึ่งวาดรูป นักดนตรี นักร้อง นักเขียนนั้น ดูเหมือนจะได้รับการยอมรับ ดูเหมือนจะมีภาษีกว่าศิลปินแขนงอื่น ไม่ว่าจะเขาจะอยากจนไร้แห่งไม่สามารถทำเงินได้มากมายในเชิงรายได้ แต่นักเขียนก็ได้รับการยอมรับ

“นั่นก็หมายความว่าในหลายๆ ครั้งแม้จะท้อแท้ แม้จะคิดว่าการเขียนหนังสือเป็นอาชีพที่โดดเดี่ยวเดียวดาย แต่กนกพงศ์ก็ยังมีชีวิตเชื่อมั่นในความพิเศษของความเป็นนักเขียน ที่ยกเรื่องนี้ขึ้นมาพูดก็เพื่อให้เห็นว่า ขณะที่คนหนุ่มคนหนึ่งที่เราเรียกได้ว่ามีสติปัญญา มีความคิดอ่านที่ดีเยี่ยม และไม่ได้ด้อยโอกาสเมื่อเทียบกับคนมากมายในสังคมนี้ คือเขาพร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้จบการศึกษาในระดับสูงๆ ได้ เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยดีๆ ได้ จบมาทำงานมีหน้าที่มาตา และสามารถสร้างงานประสบความสำเร็จในชีวิตครอบครัว ถ้าหากว่ากนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เลือกจะเดินทางไปในทางสายนี้เขาก็ย่อมไปสู่ความ

สำเร็จอย่างไม่มีปัญหา เหมือนดั่งที่เพื่อน ๆ ของเขาหลายคนก็เดินไปสู่ความสำเร็จในจุดนั้นๆ

“แต่เหตุใดคนเล่ากนกพงศ์จึงเลือกเส้นทางที่ไม่มีใครเดิน เราอาจจะเรียกได้ว่าสำหรับคนส่วนใหญ่ในสังคมคงไม่มีใครเดินย้อนกระแสหรือเดินไปยังที่รกร้างว่างเปล่าที่มันดูเลือนราง ไม่มีอนาคต ไม่มีจุดหมาย แต่กนกพงศ์ได้เลือกทางเส้นนี้ ถึงกับปฏิเสธการศึกษาในมหาวิทยาลัย ไม่ใช่ไม่มีโอกาส เขามีโอกาสแต่เขาปล่อยวางโอกาสอันนั้น ในขณะที่พวกเราหลายคนมีความฝันว่าเมื่อจบมัธยมเราจะไปสู่อันดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ทั้งในระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศ หรือบางคนอาจจะฝันไกลไปถึงต่างประเทศ แต่เหตุใดเด็กหนุ่มคนหนึ่งเมื่อหลายสิบปีก่อนจึงเลือกเดินเส้นทางที่ไม่มีใครเดิน เขารู้ว่าการเดินทางเส้นนี้เต็มไปด้วยอุปสรรคขวากหนาม เมื่อวันหนึ่งเขากระโจนเข้ามาอยู่จุดนี้เต็มๆ เขาจะต้องโดนแรงเสียดทานมากมาย ต้องตอบคำถามหลายๆ คำถามที่ไม่อยากตอบ เป็นคำถามที่บุคคลทั่วไปฟังจะถามกันในการมีชีวิตอยู่ในสังคมปกติของพวกเรา

“แต่กนกพงศ์ก็เลือกที่จะมาเป็นคนเขียนหนังสือ แล้วเขาก็ได้ทำให้เราเห็นให้เราประจักษ์ว่าตลอดชีวิตของนักเขียนหนุ่มคนนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นเขียนหนังสือเมื่อปี 2523 เป็นต้นมา (ถ้าผมจำไม่ผิด) ตอนนั้นพวกเราหลายคนก็มาพบปะรวมกลุ่มกันพูดคุยกันเรื่องวรรณกรรมที่ทำมีหลายบ้าง ที่นครศรีธรรมราชบ้าง ทุกครั้งที่เรามาชุมนุมกันที่บ้านเพื่อนที่ทำมีหล้า กนกพงศ์ก็จะใส่ชุดนักเรียนมกตอนนั้นเขาเรียนอยู่โรงเรียนพัทลุง ยังอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ยังนั่งกางเกงขาสั้น เขามานั่งเรียบๆ เคียงๆ อยู่ใกล้ๆ บางทีก็ใช้ให้ไปซื้อกาแฟ ให้ไปซื้อบุหรี่ เขาก็เป็นเด็กก๊วยเจ๋งๆ แต่วันหนึ่ง เขาทำให้รุ่นพี่หลายคนได้ตื่นตะลึงในความสามารถทางการเขียนของเขา นั่นคือเขาเริ่มต้นมาจากนั้น หลังจากนั้นเขาก็เข้าไปอยู่ในมหาวิทยาลัย อยู่ได้สักพักหนึ่ง เขาคิดว่าสิ่งนั้นไม่ใช่สิ่งที่เขาต้องการ ไม่ใช่ความหมายซึ่งทุกคนต้องเอาอย่างกนกพงศ์นะ แต่เราอยากจะทำย้อนไปให้เห็นว่า กนกพงศ์เขาเลือกและรับผิดชอบในชีวิตของเขา ทุกคนมีโอกาสนี้ที่จะเลือก แต่เมื่อ

เราเลือกสิ่งใด เราต้องรับผิดชอบในสิ่งนั้น ในสิ่งที่มีมันจะเกิดขึ้น

"กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ มีชีวิตอยู่ไม่ต่ำกว่า 7 ปี

เคี้ยวกรำกับการเขียนหนังสือ คิดอย่างหนักหน่วงจนบางที่เขาเกือบจะบ้า เขาบอกว่าเขากำลังจะบ้า เขาออกขจรฤทธิ์ว่าเขา กำลังจะบ้า จนต้องเย็บยาตัวเองโดยวิธีการบางอย่าง วิธีการพิเศษบางอย่าง แต่เขาก็รู้ว่ามันไม่ใช่วิธีการที่ยั่งยืนไม่ใช่แนวทางการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง สิ่งที่ต้องทำก็คือ เขาจมอยู่กับความคิดของตัวเองมากเกินไป ดังนั้นเขาต้องถอยมันออกมาบ้าง เช่น เขาออกไปวิ่ง กนกพงศ์พูดเสมอเวลาไปบรรยายว่า

การเขียนหนังสือก่อนที่ จะเขียนนวนิยาย เขียนเรื่องสั้น ลึกเรื่องลึกซึ้งหนึ่ง เขาต้องเตรียมตัวเอง ต้องดูแลตัวเอง เหมือนต้องขึ้นเวทีป้องกัน แชมป์โลกบนเวทีมวย คือ เขาวิ่ง เขาออกกำลังกาย ด้วยการวิ่งในตอนเช้า แล้วก็พักผ่อน ผ่อนคลายด้วยการ ทำงานปลูกต้นไม้ ถางหญ้าตัดหญ้า เก็บพืชรอบๆ บ้านที่หุบเขา ฝนโปรยพรำ นั่นเป็นวิธีที่เขาเย็บยา

ไพฑูริย์ ธัญญา

นั่นเป็นวิธีที่กนกพงศ์มีสติและรู้ว่าตัวเอง กำลังทำอะไรอยู่ แต่จากจดหมายที่เขาเขียนจะ เห็นว่า เรื่องราวของกนกพงศ์ในหนังสือเล่มนี้ กับหนังสือเล่มนี้จะแตกต่างกันมาก หนังสือเล่มนี้เป็นชีวิตที่สวยงามเป็นชีวิตเด็กหนุ่มที่กำลังได้ทำการทดลอง กนกพงศ์ได้แรงบันดาลใจจากนักเขียนตะวันตกบางคนที่มีอิทธิพลต่อความคิดของเขาและนักเขียน อื่นอีกหลายๆ คน นั่นคือการได้ออกมาเขียน หนังสือในสถานที่แห่งหนึ่งที่มีไม่พลุกพล่าน จอแจ ในที่ที่อากาศดี สิ่งแวดล้อมดี ผู้คนเป็น มิตรแล้วก็มีความสะดวกในระดับหนึ่ง"

'ลองกับมันสักตั้งว่ามันจะเป็นยังไง' นั่น เป็นสิ่งที่กนกพงศ์คิดและปฏิบัติ

"ผมเข้าใจว่ากนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ได้ แรงบันดาลใจจากนักเขียนตะวันตกคนหนึ่ง แล้วเขาก็เข้ามาทดลอง เมื่อเขาเขียนบันทึกจาก หุบเขาฝนโปรยพรำ เขาเขียนได้สนุก ทุกคน เลยอยากเป็นแบบนั้น แต่ในความเป็นจริงลึกลงไปถ้าได้อ่านจากหนังสือเล่มนี้ ชีวิตกนกพงศ์ ไม่มีความสุขเลย ผมเองก็เป็นคนเขียนหนังสือ ก็ยังมาคิดสะท้อนใจว่า น้องๆ คนหนึ่งเอาจริง เอาจังกับงานเขียนขนาดนี้เสียหรือ เมื่ออ่านงาน ของกนกพงศ์ทุกเรื่องจบลง สำหรับผมไม่ว่า จะเป็นเรื่องสั้น ไม่ว่าจะเขียนบทก็ไม่ว่าจะเป็น จดหมาย แม้แต่จดหมายที่เขียนถึงเรา มันทำให้ เราต้องหยุดนิ่งแล้วคิดทบทวนว่า ขณะนี้เรากำลังทำอะไรอยู่ กนกพงศ์ไม่ได้มีแรงบันดาลใจ เฉพาะคนรุ่นใหม่เท่านั้น แต่เรื่องราวในชีวิต การทำงานเขียนของเขา มันได้สร้างแรงบันดาลใจ ให้กับคนทุกรุ่น ผมเชื่อเช่นนั้น"

เป็นความจริงอย่างที่ ไพฑูริย์ ธัญญา บอก การอ่านผลงานของนักเขียนต้องอ่าน อย่างจริงจังและต้องมีหัวใจให้เท่านักเขียน

"สำหรับผมก็เป็น เมื่อวานอ่านหนังสือจบ ลงก็มานั่งคิดทบทวนว่า หลายเรื่องที่ได้ อ่าน เหมือนว่ากนกพงศ์มานั่งอยู่ตรงหน้า เพราะ ว่าผมกับกนกพงศ์สนิทสนมกันพอสมควร แม้ว่าไม่ค่อยได้เจอกันบ่อยในระยะหลังๆ เพราะอยู่ไกลกัน แต่ความรู้สึกนึกคิดก็ส่ง ถึงกัน กนกพงศ์เป็นคนสร้างแรงบันดาลใจ ให้คนที่ทำงานร่วมกัน กับคนรุ่นใหม่ ผมคิดว่าไม่มีปัญหา มีลูกศิษย์ของผมสองสามคน เรียนอยู่ชั้นปีหนึ่งปีสองเคยได้พบกับกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ตอนที่เขาไปเป็นวิทยากรค่าย วรรณกรรมสัญจรแถวอีสาน พอปิดเทอม ก็หายตัวไป วันหนึ่งพวกเขาโทรศัพท์ มาบอกว่า พวกผมอยู่กับที่หนักอยู่ที่หุบเขา ฝนโปรยพรำอยู่ที่กรุงชิง ไปช่วยถางป่าทำไร พวกเด็กหนุ่มสองสามคนซึ่งไม่ได้ประสี ประสาเรื่องวรรณกรรมอะไรเลยในตอนนั้น ได้ไปเจอกนกพงศ์ ได้ฟังเขาพูด ได้ฟังคนนั้นคน

นี้พูดถึง ทำให้เด็กบ้านนอกจากอีสานสองสาม คนซึ่งปกติไม่กล้าไปไหนพ้นจากบ้านเดินทางลง ภาคใต้ จังหวัดพัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั่วๆ ที่ไม่เคยไป แล้วไปใช้ชีวิตอยู่เป็นเดือนๆ พอ กลับไป ผมไม่ได้ถามว่าทุกคนได้อะไรมาบ้าง แต่ที่เห็นคือ ทุกคนตัวดำเมื่อก่อนและแกร่งขึ้น เพราะถางหญ้าทุกวัน ถามว่ากนกพงศ์เคย ให้เขียนอะไรมาบ้าง เคยพูดถึงงานเขียนบ้างไหม พวกเขาบอกว่าไม่เคย มีแต่บอกให้ช่วยทำงาน และเขาก็ทำงานอย่างมีความสุข แต่ ณ วันนี้ เด็กหนุ่มสองสามคนเขาได้มาถึงปากฝั่งของ ความฝันในระดับหนึ่ง มีอยู่คนหนึ่งมาอยู่ กับอาจารย์เจนหลายปีแล้ว (เด่น - ประยูร หงษาธร) ทำงานอยู่ในแวดวงวรรณกรรมเป็น ผู้สนับสนุนประสานงานจนวันนี้บางคนมีเส้น ทางของตัวเองไปไกลถึงต่างประเทศ นั่นคือ แรงบันดาลใจที่ผมเห็นชัดๆ จากลูกศิษย์ของ ตัวเองที่นับถือกนกพงศ์ ที่เป็นทั้งพี่และเป็น ครูทางจิตวิญญาณของพวกเขา"

กนกพงศ์เคยบอกทุกคนเมื่อตอนที่เขา เข้าไปอยู่ที่หุบเขาฝนโปรยพรำว่า เขาเป็นนัก เขียนแน่นอนว่าชาวบ้านแถบนั้นย่อมมองเป็น คนแปลกหน้า เป็นหนุ่มผมยาวเป็นคนแปลกๆ ที่กลางวันอาอาทำโน่นนี่บ้าง นอนบ้าง แต่ตก กลางคืนก็นั่งอยู่หน้าจอกอมพิวเตอร์ หน้า เครื่องพิมพ์ติด ช่วงเวลานั้นชาวบ้านยังไม่ เข้าใจว่า คนพวกนี้มาทำอะไร เป็นสันติบาล หรือเปล่า ประสาคนได้ที่ชี้ระแวงตามบริบท ของวัฒนธรรม

จนวันหนึ่ง **แอ๊ด คาราบาว** เดินทางไป เยี่ยมเยียนในฐานะเพื่อนที่บ้านในหุบเขา ฝนโปรยพรำทุกคนที่เคยมองเขาอย่าง เคลือบแคลงอย่างสงสัยหวาดระแวง กิ่ง ชลادتก็กล้ากลับกลุกจออกมาแสดงความ รู้จัก ซึ่งก่อนหน้านั้นบางคนรู้ว่าเขาเป็นนัก เขียน ก็มาบอกว่ามีบ้านหลังหนึ่งอยาก ให้คนเข้าช่วยเขียนป้ายให้หน่อยได้ไหม คือ คนนั้นเข้าใจว่า นักเขียนคือคนเขียน ป้าย หรือไม่ก็นักเขียนแปลนบ้าน

ไพฑูริย์ ธัญญา ฝากว่ามีอยู่สองสาม ประเด็นที่ควรเอากนกพงศ์เป็นตัวอย่าง ประการแรก ก็คือการเป็นนักเขียน (อย่าง ที่บอกไปแล้วว่ากนกพงศ์คิดว่าการเป็นนัก เขียนไม่ใช่อาชีพที่น่าพิสมัย) กนกพงศ์บอก ว่า ถ้าคุณเป็นคนเขียนหนังสือ เป็นคนทำ วรรณกรรม คุณต้องอ่านหนังสือ

ต่อจากหน้า [12]

อีกประการหนึ่งกนกพงศ์บอกว่า การจะทำอะไรสักอย่างหนึ่งไม่ว่าจะเป็นอาชีพหรือไม่เป็นอาชีพก็แล้วแต่เราต้องทำอย่างเอาใจจริงเอาใจ อุทิศตัวทุ่มเทแรงกายและแรงใจให้มัน

“แต่หลายครั้งที่ไม่เป็นไปตามนั้นเพราะมีวันนัดถูกขยับอายุ เช่นช่วงก่อนปีใหม่เขาจะไม่ได้อะไรเลยเพื่อนฝูงจะแวะเวียนไปเยี่ยม ต้องเข้าใจว่ากนกพงศ์มีเพื่อนฝูงเยอะ ทั้งเป็นนักเขียน เป็นนักร้อง เป็นศิลปินและอื่นๆ เมื่อเพื่อนไปถึงก็ต้องดูแลเพราะเป็นเจ้าบ้านเวลาก็หมดไป อีกอย่างทีกนกพงศ์ลำบากมากก็คือต้องเดินทางไปเป็นวิทยากร อันนี้พอผมอ่านแล้วก็ไม่น่าแปลกใจไปพูดที่ไหน เพราะรู้สึกว่าการกนกพงศ์เขาจะเหน็ดเหนื่อยอยู่เหมือนกันว่า นักเขียนทุกวันนี้แม้จะไปพูดเลยไม่ได้เขียนหนังสือ นั่นก็คือ เขาต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตหลายคนอาจมองว่าพวกศิลปินมีชีวิตที่พระพระรัง มีชีวิตที่ขาดระเบียบวินัย ดูเหมือนวันวันหนึ่งมีแต่ยุ่งๆ นอนๆ นั่งเหม่อลอย แต่ถ้าไปถามกนกพงศ์เขาจะบอกว่า นั่นคือผมกำลังทำงานอยู่ ชาวสวนทำงานโดยการถือมีดกรีดยาง ถือถังน้ำยางไปเก็บน้ำยาง ชาวนาอาจจะเดินตามหลังรถไถนา ครูก็อยู่หน้ากระดาน ตำรวจ

จรวจก็ไปโยกรถอยู่กลางถนน คนเห็นว่าทำงาน ส่วนนักเขียนที่หนึ่งๆ อยู่นั่นคือเขากำลังทำงานทางความคิด ถ้าคนอื่นพูดแบบนี้ผมอาจจะคิดว่าเป็นการเล่นลิ้นเป็นการให้เหตุผลที่ดูดีมาก แต่จริงๆ แล้ว ไม่ใช่ แต่ถ้าเป็นกนกพงศ์พูด ผมเชื่อ เพราะเขาคิดจนเขาปั่นป่วนไปหมดว่าจะทำงานอย่างไร”

อีกประเด็นหนึ่ง คือการทุ่มเทมันยังไม่พอ การทุ่มเทโดยไม่ทำอะไรเป็นธงนำของชีวิต ไม่มีแรงบันดาลใจ ไม่มีจินตนาการเป็นเรื่องที่ไม่ฉลาดเลย กนกพงศ์ได้บอกให้รู้อีกอย่างหนึ่งว่า เราทุ่มเทแรงกายแรงใจเท่านั้นไม่พอ แต่คนหนุ่มสาว (อันนี้พูดถึงคนหนุ่มสาว) ควรจะมี ซึ่งหลายคนคงจะลืมไปแล้ว เหมือนชื่อรวมเรื่องสั้นของ วชิระ สัจจะสารสิน ที่บอกว่า เราหลงลืมอะไรบางอย่าง เราอาจจะหลงลืมคำว่า อุดมคติหรืออุดมการณ์ คำคำนี้เมื่อหลายสิบปีอาจเป็นคำที่ดูดีดูมีสาระดูหนักแน่นน่าเชื่อถือ แต่ในวินาทีนี้ใครสักคนถามหาอุดมการณ์จากใครสักคน เขาอาจมองด้วยสายตาแปลกๆ ก็ได้ แต่สิ่งที่เรียกว่าอุดมคติหรืออุดมคติไพฑูริย์ ธัญญาเห็นด้วยกับกนกพงศ์ว่า คนหนุ่มสาวนี้แหละคือ ช่วงชีวิตที่ดีที่สุดในช่วงหลังที่สุดของคนเรา เพราะคนหนุ่มสาวเต็มไปด้วยพลังความมานะ ความบ้าบิ่น จนกระทั่งบางทีก็ดูไร้สติ สมควรอย่างยิ่ง

ที่คนหนุ่มสาวจะมีอุดมคติ มีอุดมการณ์ กนกพงศ์ไม่เคยบอกเลยว่า เขียนหนังสือเพื่อขอให้ได้เงินเลี้ยงชีวิตและไม่ได้ออกว่าเขาจะเขียนเพื่อเอารางวัลโนเบล แต่มีเพื่อนนักเขียนคนหนึ่งเขียนถึงเขาว่า ถ้ามีนักเขียนในประเทศไทยสักคนหนึ่งที่สมควรจะได้รับรางวัลโนเบลซึ่งเป็นวรรณกรรมระดับโลก มีผลงานเขียนขายไปทั่วโลก เรียกว่ามีรายได้ร่ำรวยอย่างไม่น่าเกลียดเลย ก็คงจะเป็นกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นั่นแหละ คนที่เขียนถึงนี่คือ คุณวินทร์ เลียววาริณ นักเขียนซีไรต์สองสมัยซ้อน”

บางส่วนของบันทึกเขาเขียนไว้ว่า
“เขาไม่เคยรู้สึกตัวตัวเองยิ่งใหญ่ ไม่เคยปรารถนา การเคารพ พลังอำนาจ และศรัทธาเกิดขึ้นท่ามกลางความไม่ต้องการ โอบอุ้มสักจะเอาไว้โดยไม่เคยแยแสหรือให้ความสำคัญกับมัน ประหนึ่งผู้บรรลุด้วยวิถีทางแห่งธรรม ทันทีที่ให้กับการแสวงหา ด้วยความรู้สึกเขี่ยนี้ หลายสิบปีผ่านไป ผมยังรู้สึกว่าเขาผู้นั้นมีอาณาจักรกฎเกณฑ์ทางภาษาหรือความเข้าใจได้ไม่อาจตีกรอบขังสิ่งทีเห็นและเป็นอยู่ในนามธรรมชาตินั้นได้ แม้แต่คำว่า สภาวะธรรม”

สุดท้ายเขาก็ไม่ได้ไปจากที่แห่งนั้น “หุบเขาฝนโปรยโปร” ที่ที่เขาอยู่จนวินาทีสุดท้ายของชีวิต” ☺

เกี่ยวกับบ้านนักเขียนห้องเรียนสี่ส้นศิลปะฯ

เรือนไม้สองชั้นที่ก่อสร้างอยู่ในบริเวณเนื้อที่ 5 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินของแม่ (ยุพา สงสมพันธุ์) ที่ยกกุญแจเพื่อสร้างเป็นพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้อาชีพสำหรับนักเรียนนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป

ที่สาวคนโต จุฑามารณ์ โสทธิโยธิน (พี่จิม) เล่าว่า “ในช่วงแรกคุยกันว่าห้องเรียนของเรา (ที่พัทลุง) ก็มีของดีอยู่มาก น่าจะทำอะไรได้ ตอนแรกๆ จะทำกันในลักษณะหมู่บ้านในอำเภอ แต่ตอนนั้นยังไม่มีคนดำเนินการและจากที่ว่าพวกเราพี่น้องก็รักทางด้านนี้กัน ก็ตกลงว่าจะทำแล้วนะ มีอาจารย์เจน (สงสมพันธุ์ พี่ชายกนกพงศ์) เป็นหลัก ส่วนพื้นที่จัดสร้างตรงนี้ก็เป็นพื้นที่ของแม่ มีพื้นที่ประมาณ 5 ไร่ เราคุยกันแล้วก็ไปบอกแม่ว่า จะขอมาทำเป็นแหล่งรวมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่หลากหลาย ในฐานะที่เราเป็นครูก็อยากให้เกิดกว่า มาวิ่งเล่น มาเรียนรู้ คือเราไม่เห็นวิชาการ ยกตัวอย่างว่า บ้านเรามีศาลโตนดก็อยากให้เราวิ่งว่าต้นตาลสามารถทำอะไรได้บ้าง คืออยากให้เป็นศูนย์รวมชุมชนและศูนย์เรียนรู้สำหรับเยาวชนวัฒนธรรมจังหวัดก็มาดูมาเห็นสถานที่และการทำงานของเราแล้ว ถ้าทำสำเร็จตรงนี้ก็จะเป็นการดีสำหรับจังหวัดเราด้วย หลายคนถามถึงเรื่องเงินสนับสนุน

จุฑามารณ์ โสทธิโยธิน

การสร้างบ้านฯ แต่ทางเราก็ยังไม่กล้าขอการสนับสนุนจากใครๆ คิดกันในห้องว่าควรทำให้เขาเห็นก่อนว่าพอเดินไปต่อได้ ถึงจุดนั้นก็ว่ากันอีกที ที่สร้างและทำตรงนี้ก็เงินส่วนตัวของครอบครัวของเราเอง และส่วนใหญ่ก็เป็นของอาจารย์เจนที่ช่วยมา บ้านนักเขียนมีโครงการจะทำห้องอ่านหนังสือให้เด็กฯ ด้วยอยากให้เกิดกว่า ในหมู่บ้านวิ่งเล่นกันที่สนามแล้วพ่อแม่ผู้ปกครองที่วิ่งโตมานั่งกินข้าวพร้อมกับดูแลลูกหลานไปด้วยอยากบอกให้พวกเขาเห็นว่า ตรงนี้มีรูปภาพนะ ตรงนี้มีหนังสือให้อ่านนะ ให้เขาซึมซับการรักการอ่านการเขียนแล้วถึงงานศิลปะ ส่วนบริเวณลานด้านหน้าอาคารจะเป็นแฉ่งเป็นซุ้มไม้คอนกรีตในหมู่บ้านนำผลิตผลต่างๆ เช่น ผัก ผลไม้ มาวางขายได้โดยไม่คิดเงิน (เสมือนเป็นศูนย์รวมชุมชน) อยากให้คนมาทำกิจกรรมกันมากกว่า ตอนแรกเห็นว่าทำผลิตภัณฑ์จากต้นตาล เช่น น้ำตาลสด หรือน้ำตาลแว่น อยากให้คนมาเห็นวิธีการทำด้วย จะทำเป็นโรงเรียนให้เป็นที่เรียนรู้ว่าตาลทำอะไรได้บ้าง อีกอย่างต้นตาลกำลังจะสูญพันธุ์ที่เห็นอยู่นี้กว่าจะได้มากี่ประมาณ 40-45 ปี มีประมาณ 100 กว่าต้น อยู่ในบริเวณบ้าน” ☺